

Kaimo ateitis priklauso tik nuo mūsų pačių pasirinkimo

Kalbėti apie žemės ūkio ateitį – tolygu burti iš kavos tirščių, nes situacija tik nuolat blogėja. Dabar ji ypač grėsminga pieno sektoriuje, kuris žemės ūkio strategijoje įvardijamas prioritetine sritimi. Deja, šis prioritetas su visais pieno ūkiais atsidūrė aklavietėje. Kilogramo pieno supirkimo kaina nukrito daugiau kaip 30 ct ir siekia vos 50–70 ct, kai jo savikaina – maždaug 90 centų. Ir ji dar didės, nes šiemet smarkiai šoktelėjo grūdų kainos, nuo 1200 iki 2000 Lt pabrango tona sojų rupinių, iki 1200 Lt išaugo rapsų išspaudų kaina.

Apie pavojų, kad pieno ūkiai gali būti sunaikinti, mes, žemdirbių organizacijų vadovai, kalbame jau seniai. Visuotinėse žemdirbių konferencijose Prienuose, Marijampolėje, kur dalyvavo septynių rajonų žemdirbių atstovai, buvome pakvietai ir Europarlamento, Seimo, Vyriausybės narių, priėmėme rezoliuciją, kurioje vienas reikalavimų – suvienodinti tiesiogines išmokas su europinėmis ir padidinti išmokas už toną kvotinio pieno. Tačiau išmokų už pieną, Vyriausybės pažadėtų sumokėti dar liepos mėnesį, pieno gamintojai iki šiol negavo. Dabar mums aiškina, kad šiam tikslui biudžete nėra pinigų, todėl žada jas sumokėti gal gruodį, gal kitų metų sausį. Bet tai jau bus pasirinkimų, ir nėra jokių garantijų, kad

nauja Vyriausybė vykdys pažadus, kurių nevykdė dabartinė.

Manęs, kaip Lietuvos pieno gamintojų asociacijos pirmininko, daugelis ūkininkų klausia: kada valdžia ims spręsti pieno sektoriaus problemas ir ką jiems toliau daryti su savo pieno ūkiais, į kuriuos investuoti didžiuliai pinigai (rekonstruotos fermos, pastatytos mėšlidės), jei pienininkystė dabartinėmis sąlygomis tampa nuostolinga?

Ką galima atsakyti mūsų žem-

dirbiams? Kad kaimyninės Latvijos valdžia savo ūkininkams jau sumokėjo 70 proc. išmokų už pieną, o mūsų ūkis nelabai rūpėjo? Kad nė vienai Lietuvos valdžiai žemės ūkis nelabai rūpėjo? Kad niekada nebuvo aiškios ir nuoseklios žemės ūkio politikos? Todėl ir į ūkius investuotos milijoniškos lėšos iš Europos Sąjungos Kaimo plėtros fondo bei iš nacionalinio biudžeto situacijos nepagerino, atvirkščiai – gamyba sumažėjo perpus. Mažinda-

mi gyvulių bandas, ūkininkai išveža veršelius, grūdus į kitas šalis, o į Lietuvą atvežama mėsa, pienas.

Ne kartą kreipėmės į Prezidentę, į mūsų europarlamentarus, kad Europos Parlamente aktyviau pakovotų dėl tiesioginių išmokų suvienodinimo, nes Lietuvos ūkiai, neturėdami vienodų sąlygų konkuruoti su ES šalių ūkininkais, gaunančiais daug didesnes išmokas ir daug brangiau parduodančiais pienu, pralaimės, paprasčiausiai žlugs. Tuo labiau, kad Lietuvoje perdirbėjų apetitai nepažabojami. Tuo metu, kai Europoje pieno miltelių, riebalų kainos didėja, mūsų perdirbimo įmonės ūkininkams pieno supirkimo kainas mažina, nors parduotuvėse pieno produktų kainos tik kyla.

Matyt, laikas kelti klausimą iš esmės: ar Lietuvai apskritai reikia žemės ūkio, kuris papildo valstybės biudžetą 7 milijardais litų, kuris ir krizės metu buvo pagrindinis ekonomikos variklis? Gal nereikia, jei valdžios vykdoma žemės ūkio politika (ar jos nebuvimas) jį nuolat žlugdo?

Mūsų, žemdirbių organizacijų, tikslai labai aiškūs ir konkretūs – kad ūkininkams būtų sudarytos vienodos Europos Sąjungoje konkurencinės sąlygos, kad išmokos už pieną nebūtų mokamos tiems, kurie net ne-laiko gyvulių, o turi tik pievas, kad būtų panaikintos tiesioginės išmokos vien tik už „geros agrarinės buklės“

palaikymą, kai žemė nedirbama ir nesukuriamas produktas.

Kreipiuosi į visus žemdirbius: jei nebūsim vieningi, neisime į valdžią ir neturėsime joje savo atstovų, būsim priversti tarnauti ne tik savo valdžiai, bet ir užsieniečiams, kuriems po trejų metų, pasibaigus draudimui, bus leista pirkti žemę Lietuvoje. Mūsų ūkininkai, negaudami tokių išmokų, neturės ir galimybių net tik konkuruojant produkcijos gamyboje, bet ir perkant žemę, plečiant savo ūkius.

Todėl pirmiausia raginu siekti tikrosios savivaldos, kuri bus tik tada, kai Žemės ūkio rūmai taps nepriklausomi nuo valdžios, o išsilaisvys iš žemdirbių lėšų, iš mokamo nedidelio mokesčio už hektarą. To iki šiol nėra, nes visoms valdžioms buvo parankiau, kad žemdirbių organizacijos būtų paklusnios ir nuolankiai prašytų malonių. Tik tų malonių niekas veltui nedalina.

Visiškai nenormalu, kai ūkininkai turi maldauti, kad jiems sudarytų palankias sąlygas dirbti žemę, auginti javus ir gyvulius, aprūpinti žemės ūkio produkcija ne tik savo miestus ir kaimus, bet ir turėti vienodas konkurencines galimybes konkuruoti Europos ir pasaulio rinkose.

Todėl kviečiu balsuoti už tuos, kuriems rūpi kaimas – už Valstiečių ir žaliųjų sąjungą, nes tik nuo pačių žemdirbių pasirinkimo priklausys Lietuvos kaimo ateitis.

Jonas VILIONIS

Kodėl kaime gyvenantys žmonės Seimo rinkimuose turėtų palaikyti Valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatus?

Esu kaimo vaikas. Visas mano gyvenimas ir darbinė veikla nuo gimimo dienos susieta su kaimu, žeme maitintoja, saulės šviesa, miškais, vandens telkiniais ir toje aplinkoje esančia gyvybe. Taip lėmė likimas ir žmonių valia, kad jau dešimtus metus dirbu Šakių rajono savivaldybės mero pareigose.

Man gerai žinomi kaimo mokytojo, gydytojo ar felčerio, žemdirbio, ūkininkas tai būtų ar žemės ūkio bendrovės dirbantysis, neturinio darbo žmogaus, nepasiturinčios šeimos vaiko, neįgaliojo, pensininko ir apskritai visų čia gyvenančių žmonių džiaugsmai, vargai ir rūpesčiai.

Visi buvome ir esame už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Man yra skaudu, kad šiandien valdžioje esantys, spręsdami daugybę problemų, to nesuvokia, kad priimami įstatymai bei nutarimai, skirti ne žmogaus gerovei ir ne valstybės ateičiai. Nenuostabu, kad šiuo laikmečiu Lietuvą palieka jaunimas, negalintis pragyventi arba užsidirbti bent būtiniausiems poreikiams žmonėms. Štai šalies Vyriausybė priima nutarimą didinti minimalią algą 50 litų, tačiau lėšų tam neskiria ir palieka šią problemą spręsti savivaldybėms, kurios ir taip prasiskolinusios, nes nepajėgios surinkti savo biudžeto, kadangi jo sandara vėlgi ydinga – neapgalvota ir netobula.

Prievartinė švietimo sistemos pertvarka (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 20 d. nutarimas) vėl primesta įgyvendinti savivaldybėms per tris pirmuosius šiuo metų mėnesius. Mano manymu, kaimo mokyklų atžvilgiu šis Vyriausybės nutarimas yra diskriminacinis.

Sveikatos sistemos pertvarka vyksta taip pat ne dėl žmogaus gerovės, nes pati paslauga nuo jo nutolinama.

Priimamas sprendimas statyti Ignalinos atominę elektrinę, neatsižvelgiant tautos valios, nors žmogus ir yra valstybės pamatas. Pilni miškai biokuro, o biokuro kūrenamųjų katilinių statyba savivaldybėse įvairiais būdais blokuojama. Susidaro išpūdis, kad į valdžią atėję atsitiktiniai žmonės tampa savos tautos priešais.

Šakių savivaldybės meras, LVŽS vicepirmininkas Juozas Bertašius.

Nesuprasdami žmonių problemų, priima daugybę protu nesuvokiamų sprendimų. Kalbėti apie žemės ūkį net bijau pradėti, nes įstatymais ir nutarimais įteisinta daugybė blogybių, kadangi žemės ūkį tvarko taip pat jo specifikos neišmanantys žmonės.

Mūsų valstybėje niekas už nieką neatsako. Stojant Lietuvai į Europos Sąjungą, derybininkai nesugebėjo suderėti dėl paramos žemdirbiams – dėl tiesioginių išmokų, kurios šiandien yra 3-4 kartus ir bus ateityje mažesnės nei Europos sąjungos senbuvų valstybių žemdirbiams. Kaip matome, dėl to kaltų nėra, viskas gerai, nors vykdyti Europos Sąjungos priimtas direktyvas privalome.

Priimtas žemės mokestis mūsų šalyje yra neapgalvotas. Nežinau valstybės, kurioje žemės mokestis nustatomas nuo žemės rinkos kainos, o ne nuo žemės kokybės vertės.

Per metus melioracijos sistemoms prižiūrėti skiriama tik 27 milijonai litų, kai poreikis

– 120 milijonų litų. Kanalu sutvarkymas, iškertant augančius krūmus, problemos neišsprendžia, nes būtina išvalyti kanalų dugną, sutvarkyti rinktuvų žiotis, panaikinti bebrų užtvankas ir t.t. Melioracijos darbai būtų atlikti kokybiškiau ir lėšos panaudotos efektyviau, jeigu melioracijos griovių tvarkymu užsiimtų ne šimtai ūkininkų, bet specialistų vadovaujamos įmonės. Be to, dažnai vienas melioracijos griovys jungia kelių ūkininkų žemes.

Būtina mažinti PVM maisto produktams bent iki 5 proc., nes šiandien vartojimas mažėja, o perdirbėjų ir prekybininkų apetitas nenumaldomai auga.

Šiandien parduodant pieną ūkininkui galutinio produkto kainos jam tenka vos 31 proc., perdirbėjų dalis sudaro 25 proc., prekybininkų dalis – 27 proc. Ruginės duonos kainos struktūra tokia: kepyklos tenka 43,2 proc., prekybininkams – 19,3 proc., PVM – 17,4 proc., malūnams – 7,8 proc. ir

pagaliau žemdirbiui lieka tik 12,3 proc.

Pati opiausia kaime gyvenančių žmonių problema – vietiniai ir regioniniai keliai. Lėšų skiriama kiekvienais metais vis mažiau, o kelių (ypatingai žvyrkelių) kokybė bloga, nes daugumai iš jų jau reikalingas kapitalinis remontas.

Paminėjau tikrai dalį kaime gyvenančių žmonių problemų, o jų yra neišmatuojama galybė.

Todėl ir prašau kaime dirbančius ir gyvenančius žmones, ypač žemdirbius, palaikyti Valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatus į Seimą vienmandatėse rinkimų apygardose ir atiduoti savo balsus už mūsų sąrašą. Aš esu vienas iš jų. Tik bendromis pastangomis mes galime siekti bendro tikslo. Nuoširdžiai visiems dėkoju, linkėdamas stiprios sveikatos, tikėjimo ir vilties dėl mūsų visų gražesnio gyvenimo savame krašte, savoje šalyje.

Juozas BERTAŠIUS